

Popis koncepce Klinické školy – textová část

Prostory v KLINICKÉ ŠKOLE

1. Vnitřní výukové prostory

Při utváření vnitřních výukových prostor lze čerpat ze zahraničních příkladů dobré praxe, např. z konceptu Laborschule Bielefeld a Heliosschule Köln jsou využitelné následující principy:

- **Lernlandschaften“ – učební krajiny:** otevřené prostory členěné podle typů aktivit, např. relaxační zóny, kouty pro čtení, tvůrčí práce.
- **Využití světla a dřeva** jako architektonického i psychologického prvku (vytváří klidné, „domácí“ prostředí).
- **Spolupráce všech odborníků** v blízké prostorové návaznosti – např. kabinety pedagogicko-psychologického týmu vedle sebe s možností společného zázemí.

1.1 Učebny

Učebny by měly být koncipovány jako **podnětné, funkčně členěné prostory**, které umožňují **samostatnou i skupinovou práci**. **Flexibilní uspořádání nábytku** (např. stoly na kolečkách, různé zóny v rámci třídy) podporuje rozvoj autonomie žáků a přizpůsobení výuky jejich aktuálním potřebám. **Vybavení** by mělo být jednoduché, avšak ergonomicky promyšlené – **dřevěný nábytek, dostatek přirozeného světla, akustická pohoda**. Inspirací může být koncept „**Klassenzimmer ohne front**“ (učebna bez čelní stěny) uplatňovaný v Laborschule Bielefeld.

1.1.1 Mateřská škola

Součástí mateřské školy bude celkem **šest učeben**. Každý žák bude mít k dispozici vlastní tablet, do něhož budou nainstalovány všechny potřebné aplikace a programy pro vzdělávací činnost.

1.1.2 Základní škola

1.1.2.1 Kmenová třída pro žáky 1. stupně

Na 1. stupni je plánováno celkem **deset kmenových tříd**. Tyto učebny budou uzpůsobeny potřebám mladších žáků a měly by působit podnětně i útulně. V zadní části každé učebny bude umístěna pohovka a knihovnička, v jednom rohu pak koberec určený pro společné či hravé aktivity. V přední části třídy se nachází lavice, přičemž je počítáno i s vyhrazeným místem pro asistenta pedagoga, který zde bude mít vlastní pracovní stůl a židli. Součástí vybavení budou také skladovací boxy pro žákovské materiály, prostor pro uchovávání výtvarných výstupů a

stěna určená k okamžité prezentaci žákovských prací – například myšlenkových map či výkresů, které si žáci budou sami vystavovat.

1.1.2.2 Kmenová třída pro žáky 2. stupně

Pro klinickou školu je plánováno celkem **osm kmenových tříd na 2. stupni**. Každá učebna by měla být koncipována jako větší prostor s volnou plochou pro pohyb žáků. V zadní části se počítá s kobercem určeným pro hravé a relaxační aktivity, zatímco celkové uspořádání stolů a židlí by mělo být flexibilní, aby se dalo přizpůsobit různým formám výuky. Stolky musí být dostatečně velké pro práci s rozsáhlejšími materiály, jako jsou mapy v zeměpisu a dějepisu nebo historické prameny.

Technické vybavení zahrnuje interaktivní tabuli, bílá tabule, projektor s reproduktory, učitelský počítač a Wi-Fi připojení. Pro žáky budou k dispozici tablety, zejména pro výuku matematiky v poměru jeden tablet na dva žáky. Zadní část učebny bude doplněna třídní knihovnou, sedacími vaky a polštáři pro čtenářské dílny v českém jazyce.

Výuka matematiky bude dále podporována využitím didaktických pomůcek, mezi které patří číselné osy, stovkové tabulky, vizuální přehledy jednotek a měřicí prvky. Žákům budou volně dostupné také základní pomůcky, jako jsou kružítko, učebnice, sbírky úloh nebo nůžky.

Další důležitou funkcí učebny je možnost pozorování výuky při pedagogických praxích. Součástí prostoru učebny by mělo proto být také vyhrazené místo pro pozorování výuky – sezení pro pozorovatele, které bude umístěno v zadní části, a i po stranách učebny, přičemž je pro to možno využít i stohovatelných stoliček. Pro účely záznamu učebních aktivit budou instalována nahrávací zařízení pro video i audio záznam. Plánují se tři kamery z různých úhlů – jedna zaměřená na tabuli a dvě na prostor třídy. Učebna by měla umožňovat i přímý přenos záznamu do místností určených k reflexi praxe a disponovat vybavením pro střih a analýzu videí, a to prostřednictvím softwaru OBS Studio nebo specializovaných aplikací určených k analýze výuky. Stejně vybavení budou mít učebny pro žáky MŠ a 1. stupně.

1.1.2.3 Učebna pro výuku fyziky a fyzikální laboratoř

Fyzikální učebna bude přímo propojena s kabinety s pomůckami a ideálně i s venkovním prostorem, aby bylo možné realizovat pozorování a demonstrační pokusy venku. Dominantním prvkem místnosti bude pevná katedra pro prezentaci experimentů a dostatečně velká pultová pracovní plocha vedená po obvodu místnosti, která bude vybavena minimálně šesti dřezy. Učebna nabídne přístupné úložné prostory, z nichž si žáci budou moci sami brát potřebné pomůcky.

Z hlediska technického vybavení zde bude počítač a projektor nebo dotyková obrazovka, fyzikální pomůcky a materiál pro demonstrace i experimenty. Prostor musí umožňovat zatemnění, disponovat dobrou akustikou a praktickými prvky, jako jsou elektrické zásuvky ze stropu či dostatečný počet dřezů. Využití podpoří flexibilní jednomístné lavice s úložným prostorem, které bude možné seskupovat podle aktuálních potřeb výuky.

1.1.2.4 Učebna pro výuku chemie a laboratoř chemie

Učebna pro výuku chemie bude propojena s kabinety s pomůckami i s učebnami pro fyziku a biologii. V přední části bude pevná katedra s dřezem a připojením vody, plynu a elektřiny, která umožní prezentaci experimentů. Prostor pro žáky bude vybaven flexibilně uspořádanými stoly

a židlemi. Důležitou součástí je možnost promítání experimentů, aby byly dobře viditelné pro všechny přítomné.

Laboratoř chemie musí splňovat vysoké bezpečnostní standardy. Prostor je vybaven přívody plynu a vody, digestořemi, účinným odvětráváním a odpady. Součástí je zázemí pro přípravu pokusů a sklad chemikálií, který musí být větraný a uzamykatelný. Ideálním umístěním je horní patro budovy z důvodu ventilace. Pracovní stoly jsou odolné a doplněné o flexibilní, mobilní a ergonomický nábytek, který umožňuje rychlé přestavění učebny. Samozřejmostí je rozvod vody, plynu a odpadu včetně výlevků.

Didaktická a technická výbava zahrnuje počítače, tablety, projektor, interaktivní vizualizační techniku a VR/AR technologie s využitím virtuálních modelů. Dále je doporučeno zapojení 3D tiskárny pro tvorbu molekulárních struktur, vizualizačních pomůcek a pracovních listů.

1.1.2.5 Učebna pro výuku biologie a laboratoř biologie

Biologická učebna, rovněž jediná svého druhu, bude propojena s kabinety s pomůckami i s učebnami chemie a fyziky. Disponovat bude pevnou katedrou určenou pro prezentaci pokusů. Stolky žáků mohou být flexibilní.

Laboratoř biologie je koncipována v úzkém propojení s přírodními prostory, jako je školní zahrada, terasa nebo skleník. Disponuje přípravnou a skladem chemikálií a pomůcek. Vybavení tvoří pevné lavice s mikroskopy (včetně digitálních), lupy, anatomické a biologické modely, přírodniny a sbírky. Dále je zde měřicí technika (Pasco, Vernier, senzory), laboratorní sklo, datalogery, plynové kahany a měřicí přístroje jako pH-metry či senzory CO₂ a O₂.

Každé pracovní stanoviště je vybaveno přívodem vody a plynu, elektrickými zásuvkami a umyvadly. Nechybí ochranné pomůcky a prostředky, uzamykatelné skříně či oční sprcha. Učebna je doplněna projekční technikou, interaktivní tabulí, kvalitním odvětráváním a možností zatemnění. Prostor je jasně zónovaný tak, aby byly jednotlivé aktivity bezpečně oddělené.

1.1.2.6 Mediální učebna

Mediální učebna bude sloužit pro práci s moderními technologiemi a multimédií. Bude vybavena připojením k internetu, projektorem nebo interaktivní tabulí a tablety pro žáky. Součástí bude software na nahrávání a zpracování videí, podcastů i 3D modelů, dále ozvučovací technika včetně mixážního pultu, mikrofonů a velkých reproduktorů, které lze využít i při školních akcích v aule nebo venku. K dispozici budou výkonné počítače s odpovídajícím hardwarem a softwarem.

1.1.2.7 Speciální IT učebny

Plánovány jsou **dvě speciální IT učebny**, každá propojená s kabinetem s dalším vybavením. Učebny budou hybridní – kombinující klasické PC stanice (umístěné po obvodu místnosti) s mobilními zařízeními (notebooky, tablety, chromebooky). Střed místnosti zůstane volný pro činnosti mimo technologie, například robotiku, skupinovou práci, prezentace nebo výuku algoritmizace bez počítačů.

Technické vybavení zahrnuje klasické PC stanice, mobilní zařízení, variabilní nábytek (lavice, stoly a židle snadno přemístitelné), stabilní Wi-Fi, projekci na dvě plochy (z toho alespoň jedna interaktivní), ozvučení a whiteboard. Učitelův počítač bude vybaven dvěma monitory. Sedací

nábytek bude bez koleček, doplněný alternativními možnostmi sezení (např. podložky). ICT zařízení se budou ukládat do mobilních nabíjecích boxů, které umožní jejich přesun i mimo učebnu.

Součástí vybavení budou robotické pomůcky – LEGO Spike Prime, BlueBot, BeeBot, OzoBot a Edison. Díky tomu bude možné rozvíjet výuku programování, algoritmizace i robotiky v různých věkových kategoriích.

1.1.2.8 Učebna geografie

Učebna geografie má mít větší rozměry a variabilní uspořádání nábytku s volným prostorem. Lavice jsou mobilní a umožňují časté přestavby do tvaru „U“, diskusních kruhů či hnízd pro skupinovou práci.

Vybavení zahrnuje tradiční pomůcky, jako jsou mapy (nástěnné i tematické), atlasy a glóby. Digitální technologie rozšiřují možnosti výuky – počítače s GIS softwarem, tablety s dotykovým perem, notebooky a zařízení pro 3D modelování. Důležitou součástí je stabilní Wi-Fi, dataprojektor a zobrazovací technika. Speciální vybavení tvoří laboratoř pro VR a 3D tisk, umožňující tvorbu geologických, topografických a urbanistických modelů.¹

1.1.2.9 Jazyková laboratoř

Pro výuku cizích jazyků budou k dispozici **dvě jazykové laboratoře**. Jedna z nich bude vybavena jako elektronická jazyková učebna (např. systém Robotel) se sluchátky a mikrofony pro žáky, jazykovým softwarem a možností nahrávání i poslechu mluveného projevu. Na stěnách budou umístěny gramatické mapy a prostory určené k prezentaci písemných materiálů, které vytvoří samotní žáci. Součástí vybavení bude interaktivní tabule, projektor s reproduktory, učitelův počítač a Wi-Fi připojení. V učebně bude připraveno 15 počítačů nebo tabletů a odpovídající počet pracovních míst pro 15 žáků.

1.1.2.10 Jazyková učebna

Pro výuku cizích jazyků budou dále k dispozici **tři jazykové učebny**. Každá z nich bude prostorná a vybavená mobilním nábytkem, který umožní různé varianty uspořádání – od sezení ve tvaru U přes menší pracovní skupiny („hnízda“) až po individuální práci. Vybavení učeben zahrnuje běžnou tabuli (whiteboard na fixy) doplněnou o interaktivní tabuli, digitální techniku (učitelův počítač, projektor, kvalitní reproduktory) a Wi-Fi připojení. Učebny budou připraveny pro práci 11–15 žáků.

1.1.2.11 Jazyková učebna pro žáky 1. stupně

Pro žáky 1. stupně budou zřízeny **tři specializované jazykové učebny**. Tyto prostory budou přizpůsobeny věkovým specifikům mladších žáků, s důrazem na hravost, vizualizaci a možnost interaktivního zapojení dětí do výuky cizího jazyka.

1.1.2.12 Ateliér pro výtvarnou výchovu

Pro výuku výtvarné výchovy jsou plánovány **dva ateliéry**. Tyto prostory budou koncipovány jako flexibilní, prostorné a diferencované prostředí, které pokryje všechny fáze umělecké práce

¹ Součástí geografické výuky je i terénní práce, proto je žádoucí vybudovat venkovní učebnu nebo laboratoř, která naváže na vnější prostory školy a poskytne podmínky pro praktické terénní aktivity (viz 2.2).

– od samotné tvorby přes reflexi až po prezentaci výsledků. Ateliéry budou podélně řešené a dostatečně široké, aby umožnily vytvoření volného prostoru uprostřed učebny.

Každý ateliér bude rozdělen na dvě základní zóny. „Čistá zóna“ bude sloužit multimediální a digitální tvorbě a bude vybavena počítači, grafickými tablety, fotoaparáty, videotechnikou, tiskárnami a projektorem. Součástí této části bude i zóna pro reflexi a prezentaci, vybavená kobercem, stohovatelnými židlemi a nástěnkami. „Špinavá zóna“ bude určena pro výtvarnou a řemeslnou činnost, tedy kresbu, malbu, grafiku, keramiku, práci se dřevem či textilem. K dispozici zde budou umyvadla, výlevky, stojany, lisy a sušáky.

Důležitým prvkem je zajištění dostatku denního světla pro práci s barvami, ale zároveň možnost učebnu zatemnit při práci s digitálními médii nebo promítáním. Ateliéry budou propojeny s kabinety pro bezpečné uložení pomůcek a nabídnou také úložné prostory pro rozpracované výstupy. Nábytek bude mobilní a modulární – skládací, stohovatelný a s velkými pracovními plochami (minimálně formátu A1 na jednoho žáka), aby bylo možné snadno přeskupovat uspořádání podle aktuální potřeby. Významnou součástí výtvarné činnosti budou také výstavní a reflexní prostory situované ve vstupních prostorech a na chodbách školy.

1.1.2.13 Místnost pro keramickou pec

Součástí zázemí výtvarné výchovy bude menší místnost určená k umístění keramické pece. Tento prostor bude využíván žáky všech ročníků a umožní realizaci keramických a řemeslných projektů.

1.1.2.14 Pracovna hudební výchovy pro žáky 2. stupně

Pro výuku hudební výchovy je nutná velmi prostorná učebna, která bude rozdělena do dvou zón. První část bude tvořit volný prostor s kobercem určený pro tanec a divadlo, druhá část pak nabídne flexibilní uspořádání lavic. Učebna musí být propojena s kabinetem s hudebními nástroji, pomůckami a rekvizitami, zároveň bude hlukově izolovaná a akusticky upravená.

V části s lavicemi se počítá s využitím hudebního softwaru, teorií a notovým zápisem. Aby se mohli zapojit všichni žáci, je potřeba mít více sad nástrojů. Digitální vybavení zahrnuje počítače či tablety se softwarem, projekční techniku, reproduktory a mikrofony. Součástí mobiliáře budou i stohovatelné židle.

Hudební nástroje tvoří digitální klavír s nízkým profilem, keyboard, kytary (dvě klasické a baskytara), Orffovy nástroje v několika sadách, metalofony, xylofony, zvonkohry, boomwhackers, ukulele, cajony, djembe a drumbeny – vždy v počtu umožňujícím zapojení celé třídy. Součástí uspořádání prostoru budou i pěvecké schody (praktikáble) a zrcadla.

Technické vybavení dále zahrnuje záznamová zařízení a směrové mikrofony, projektor, klasickou i notovou tabuli. Učebna může být dále využívána i k nahrávání a ozvučení – s využitím mixážního pultu, nahrávací techniky a dalších doplňků.²

Otevřený prostor však pro tento předmět není vhodný kvůli hluku a potřebnému zázemí.

² Významným přínosem bude také školní sál s jevištěm, který umožní prezentaci výsledků a veřejná vystoupení (viz 9.1 a 9.2).

1.1.2.15 Pracovna hudební výchovy pro žáky 1. stupně

Pro žáky 1. stupně je plánována samostatná pracovna hudební výchovy. Vybavení bude obdobné jako na 2. stupni, avšak přizpůsobené věku žáků a výrazně zaměřené na hudebně-pohybové aktivity.

1.1.2.16 Tělocvična

Škola počítá s celkem **třemi tělocvičnami** – velkou, střední a menší, jejichž využití bude možné diferencovat (např. klasická, gymnastická nebo víceúčelová tělocvična). Součástí zázemí budou také specializované víceúčelové sály určené pro gymnastiku, úpolové sporty, relaxaci či taneční aktivity.³

Alespoň jedna tělocvična bude vybavena mobilní tribunou (možnost využít nejen na sportovní události, ale i např. akademie žáků, kulturní akce apod).

V jedné tělocvičně bude umístěna lezecká stěna.

Ideálním řešením je možnost propojení vnitřních a venkovních sportovišť, aby bylo možné kombinovat obě formy výuky. Nezbytnou součástí areálu je i klidová zóna, určená pro relaxaci a regeneraci po pohybových aktivitách. Všechny prostory musí mít bezbariérový přístup a propojení s kabinetem pro tělovýchovné pomůcky.

Tělocvičny budou vybaveny moderní technologií, včetně interaktivních sportovních stěn (např. Smart Wall), čidel a senzorů pohybu, aplikací propojených s fitness zařízeními, virtuálních trenérů a projekčních systémů. Důležitá je regulace osvětlení (LED), teploty a vlhkosti i přístup denního světla. Součástí bude tradiční sportovní nářadí (žíněnky, překážky, gymnastické sady) i speciální vybavení, jako TRX, air track, ninja dráha nebo lezecká stěna. Součástí bude také zrcadlový sál (vazba na hudební, taneční a dramatickou výchovu). Vybavení doplní pomůcky pro inkluzi (vozíky, senzomotorické pomůcky) a aplikace pro monitoring výkonu (např. propojené s chytrými hodinkami). Menší tělocvična bude primárně sloužit pro žáky mateřské školy a 1. stupně.

Součástí tělocvičny bude také **nářadovna** – rozhodujícím prvkem je přitom široký přístup s možností bezpečné manipulace.

1.1.2.17 Šatny

Celkem je plánováno **šest šaten**, vždy dvě pro každou tělocvičnu (zvlášť dívčí a chlapecká). Každá tělocvična tedy bude mít vlastní šatny pro dívky a chlapce se sprchami a WC.

1.1.2.18 Posilovna

Ze střední nebo velké tělocvičny bude zajištěn průchod do uzamykatelného prostoru školní posilovny, která nabídne zázemí pro individuální i skupinový trénink.

³ Důležitým doplňkem jsou venkovní sportovní areály včetně atletické dráhy, multifunkčního hřiště a školní posilovny (viz 2.1 a 2.2).

1.1.2.19 Cvičná kuchyně

Cvičná kuchyně je vybavena sporákem, troubou, lednicí, dřezem, spotřebiči a jídelním koutem. Pro žáky jsou k dispozici sady nádobí na vaření i stolování. Dominantní prvek prostoru tvoří velká pracovní plocha s centrálním ostrůvkem.

1.1.2.20 Dílna pro praktickou výuku

Prostor dílny je určen pro práci se základním nářadím a pomůckami. Je vybaven ponky, základním nářadím a soustruhem, který rozšiřuje možnosti praktické technické výuky.

1.2 Sociální zázemí

Součástí celého bloku odborných učeben i kmenových tříd je odpovídající sociální zázemí.

2. Vnější prostory

Škola by měla disponovat **rozsáhlým venkovním prostorem**, který slouží nejen k výuce tělesné výchovy, ale i jako **volnočasová zóna během přestávek, družiny a komunitních aktivit**. Inspirací jsou školní kampusy např. Heliosschule Köln, kde se pohybová infrastruktura volně propojuje s okolním prostředím a podporuje autonomii a pohybovou kreativitu dětí.

Klíčové požadavky na vnější prostory:

- **Přístupnost pro všechny věkové skupiny** – od mateřských dětí po teenagery.
- **Zónové členění**: různé části dle typu aktivity (volná hra, klidová zóna, míčové hry, lezení atd.).
- **Bezpečný povrch** – pryžové dlaždice, přírodní materiály (štěrk, tráva, dřevo).
- **Volně dostupnost i během přestávek a po vyučování** – bez nutnosti organizace.
- **Prostorová propojenost a dostupnost** – přechody mezi učebnami a venkovními zónami by měly být **plynulé a motivující** – např. skleněné dveře, průchozí terasa, vyvýšený výhled. Hřiště by mělo být **bezpečně oplocené**, avšak **vizuálně propojené se zbytkem areálu** – umožňuje volný pohyb bez ztráty kontroly.

Inspirace z německých modelů:

Z Heliosschule a Laborschule vyplývá několik klíčových principů:

- **Celostní pojetí prostoru školy** jako místa pro život, nejen výuku.
- Podpora **autonomie a zodpovědnosti** – děti si mohou hřiště spoluvytvářet, navrhovat nebo spravovat.
- **Volný pohyb během přestávek** jako důležitý prvek psychohygieny a duševní pohody.

2.1 Mateřská škola

Venkovní prostory mateřské školy budou přímo propojeny s areálem, přičemž bude dbáno na zajištění bezpečnosti. Součástí bude prostor pro divočinu se vzrostlými keři, zastínění třídy vhodnými prvky a zastřešená terasa se stoly a židlemi umožňující přímý přístup dětí ven. Herní prostředí doplní přirozené kopce se skluzavkami a dalšími prvky využívajícími sklon terénu, plochy s herními prvky, tři velká pískoviště, mlžiště, bahniště se zdrojem vody (včetně recyklace dešťové vody) a na zem namalované rastry pro hry.

Mateřská škola bude disponovat také jednou **venkovní učebnou** a základnou pro **jurtu/teepee**. Dalšími prvky budou **zastřešená terasa** vybavená stolkami a židlemi, **zahrada** se záhonky a skleníkem využitelným i pro 2. stupeň základní školy, **dopravní hřiště** a **venkovní divadlo**, které bude sloužit pro divadelní představení i setkávání učitelů, žáků a rodičů.

2.2 Základní škola

Součástí základní školy bude jedna **venkovní učebna**, která bude propojena s okolní krajinou. Bude vybavena solární energií (s možností kabelového napojení), meteostanicí, mobilními měřicími přístroji, mobilními stolkami a židlemi a připojením k internetu. Vedle učebny bude zřízen uzamykatelný skladový prostor pro techniku a další vybavení.

Školní zahrada nabídne prostory pro pěstování rostlin (záhony, keře, stromy, významné biotopy), dále prostor pro chov domácí zvěře s navýšením úvazku na její péči, prostory pro aktivní i klidovou relaxaci a také vodní prvky.

Součástí areálu bude rovněž **venkovní hřiště**, které bude tvořit ovál se čtyřmi drahami na 200 metrů a další standardní sportovní mobiliář. Součástí venkovního sportoviště bude také multifunkční hřiště, venkovní parkurový nebo posilovací prostor s pevnými i mobilními prvky.

Součástí vnějších prostor by měly být herní a relaxační zóny a rovněž sportovní a volnočasová hřiště:

herní a relaxační zóny

- Velké dětské hřiště by mělo zahrnovat:
 - lanové a lezecké prvky (např. pavučina, dřevěné konstrukce),
 - houpačky, klouzačky, balanční prvky,
 - interaktivní prvky podporující smyslové vnímání (např. zvukové hračky, barevné panely).
- Relax zóna s přírodními prvky:
 - dřevěné lavičky, altány nebo stíněná místa,
 - koutek pro čtení nebo tichou hru,
 - bylinková a květinová zahrádka, kterou mohou spravovat žáci.

sportovní a volnočasová hřiště

- víceúčelové hřiště (fotbal, basketbal, házená) s možností přepínání funkcí pomocí mobilního vybavení.

- běžecká dráha, skok do dálky, venkovní posilovací prvky (i pro teenagery).
- kruhové ohniště nebo přírodní amfiteátr, využitelný pro projektové dny, komunitní setkání nebo dramatizaci.

Venkovní relaxační a aktivní zóny **je** vhodné rozdělit pro žáky prvních třech tříd a další vyšší, jde nejen o vybavení, ale také o velikost a hmotnost jednotlivých prvků a v neposlední řadě bezpečnost. Prvky nemohou mít stejnou velikost pro žáky MŠ, 1. i 2. stupně.

3. Prostory pro pedagogy

Prostory pro pedagogy zahrnují různé typy prostor určených pro práci, porady, školení i relaxaci pedagogů a asistentů.

3.1 Zasedací místnost pro všechny pedagogické pracovníky

Tato místnost slouží jako prostor pro porady, sdílení informací, školení, workshopy a semináře pro pedagogy. Je vybavena prezentační technikou, u stěny je 3–5 míst pro počítače, k dispozici je prostor pro občerstvení (voda, káva, lednička, nádobí) a kouty pro individuální práci a relaxaci. Asistenti mohou pracovat ve sborovně, která se nachází v centru budovy.

3.2 Kabinety předmětové

Celkem čtyři kabinety poskytují učitelům prostor pro uložení věcí k výuce i osobních věcí. Každý kabinet je vybaven umyvadlem a je určen přibližně pro 6 lidí, včetně asistentů a praktikantů.

3.3 Kabinety pro individuální práci

Jedná se o celkem osm malých místností s počítačem a tiskárnou, určené pro individuální konzultace se žáky a rodiči. Místnosti jsou prosklené, s možností zastínění, a mají přístup ze sborovny.

3.4 Společná sborovna pro 1. stupeň

Poskytuje prostor, kde asistenti spolupracují s učiteli 1. stupně.

3.5 Společná sborovna pro MŠ

Je určena pro asistenty MŠ, kteří pracují společně s učiteli mateřské školy.

3.6 Prostor pro vychovatele a knihovníka

Tento prostor zahrnuje šatnu a místo pro pracovní činnost vychovatelů a knihovníka.

3.7 Společný prostor

Jedná se o polouzavřený prostor pro cca 30 osob určený pro kávu, setkávání, konzultace a porady.

4. Prostory pro pedagogickou praxi

Prostory pro reflexi praxe

Zahrnují prostory určené pro skupinové i individuální reflexe studentů a pedagogů, vybavené tak, aby podporovaly bezpečné a efektivní učení.

4.1 Místnost pro skupinové reflexe

Zahrnují tři místnosti, každá s přibližně 15 židlemi. Je vybavena počítačem s reproduktory a možností přehrávání videí, dataprojektorem, flipcharty a bílou tabulí na fixy. Prostředí je bezpečné a útulné, zajišťuje uzavřenost, ale zároveň je snadno dostupné. Nábytek umožňuje flexibilní uspořádání pro skupinové reflexe, individuální stolky mohou tvořit ovál, kruh nebo „U“. Dále je k dispozici vybavená pedagogická knihovna.

4.2 Místnost pro individuální reflexe

Jedná se o dvě místnosti s dvěma místy pro studenty a dvěma místy pro provázejícího učitele a didaktika z fakulty, celkem maximálně 8 míst. Je vybavena počítačem, oválným stolkem s židlemi a bílou tabulí na fixy. V místnostech pro hudební výchovu je možnost přístupu k hudebním nástrojům pro demonstraci postupů při nácviku písní a doprovodu.

V projektu není počítáno s polopropustným zrcadlem, tento prostředek pozorování byl vyhodnocen respondenty jako neetický.

Prostory pro pozorování výuky

Součástí prostoru učeben by proto mělo být také vyhrazené místo pro pozorování výuky – sezení pro pozorovatele, které bude umístěno v zadní části, a i po stranách učebny, přičemž je možno využít i stohovatelných stoliček.

Učebny budou mít vybavení pro záznam učebních aktivit, tzn. že budou instalována nahrávací zařízení pro video i audio záznam. Plánují se tři kamery z různých úhlů – jedna zaměřená na tabuli a dvě na prostor třídy. Učebna by měla umožňovat i přímý přenos záznamu do místností určených k reflexi praxe a disponovat vybavením pro střih a analýzu videí, a to prostřednictvím softwaru OBS Studio nebo specializovaných aplikací určených k analýze výuky. Stejně vybavení budou mít učebny pro žáky MŠ a 1. stupně.

5. Vstup do budovy

Vstupy a šatny

Zahrnují prostory, které zajišťují bezpečný a efektivní přístup žáků, rodičů i zaměstnanců do budovy školy.

Šatny pro žáky u vstupu za recepcí

Celkem 600 šaten – jsou řešeny tak, aby každý žák měl svou vlastní skříňku. V prostoru skříněk jsou umístěny lavice, aby se mladší žáci mohli pohodlně při přezouvání posadit.

Více vstupů do budovy

Celkem zde budou **3 vstupy do budovy pro žáky** (žáky 2. stupně, žáky 1. stupně a družinu, žáky MŠ). Pedagogičtí pracovníci vstupují do budovy se žáky 2. stupně. 3 oddělené vstupy budou sloužit k zabránění zbytečnému hromadění žáků a umožňují oddělit vstupy pro žáky, které přivádějí rodiče. Samostatný vstup je vyhrazen rovněž pro školní hřiště, s oddělením pro tři stupně školy.

Prostory před vstupy musí být zastřešeny, aby poskytovaly útočiště v případě nepříznivého počasí a definují také prostor pro čekající rodiče.

Vstupní prostor do budovy

Je jasně organizovaný a pod dohledem recepce. Před recepcí je přehledná organizační tabule a orientační plán celé budovy s jednoduchým a srozumitelným značením. V prostoru před recepcí mohou probíhat prezentace tříd, projekty a další aktivity školy. Vstup je prostorný, světlý (prosklený), snadno udržovatelný, vybavený boxem na dotazy a prosby, s vhodným napojením na družinu, třídy 1. stupně a třídy MŠ.

Bezpečnost při vstupu do školy – čipy

Čipy (či jiný systém na obdobném principu) zajišťují kontrolovaný přístup do budovy a zvyšuje bezpečnost všech žáků a zaměstnanců.

6. Relaxace

6.1 Klidová zóna

Je umístěna na každém patře budovy a je vybavena pohodlným sezením, jako jsou vaky a pohovky. Prostředí je příjemné, s dostatkem světla, teplými barvami a výzdobou pracemi žáků. Zóna slouží k relaxaci, četbě, práci s počítačem, poslechu hudby či hraní deskových her. Prostor je doplněn rostlinami, akvárii a fontánkami, může využívat i prostory knihovny či školního klubu. Všechny prostory jsou snadno udržovatelné, pod neustálým pedagogickým dozorem, s koberci a polštáři a jsou bezbariérové.

6.2 Sportovní zóna

Nachází se rovněž na každém patře budovy a zahrnuje aktivity jako ping pong, stolní fotbal, hry s měkkým míčem nebo lezeckou stěnu, s dostatkem prostoru a bezpečností. Součástí může být workout zóna, s možností využití i venkovních prostor během přestávek (viz vnější prostory). Prostory jsou snadno udržovatelné a pod neustálým pedagogickým dozorem. Vybavení sportovních zón bude přizpůsobeno věku žáků podle umístění u učeben pro jednotlivé stupně školy, např. součástí vnitřního prostoru pro mladší žáky mohou být rovněž jednoduché prolézačky.

6.3 Zoo koutek

Zoo koutek je vnitřní prostor, kde se žáci mohou o přestávkách pod vedením pedagoga starat o drobné zvířectvo.

7. Družina, knihovna, školní klub

7.1 Knihovna

Součástí školy je jedna knihovna, která je propojena se studovnou, čímž vzniká společný prostor pro studium a čtenářskou dílnu. Knihovník zde učí žáky pracovat s prameny a ve studovně jsou uspořádána místa pro řešení projektů. Prostory nabízejí pohodlné sezení, čtecí koutky, počítače pro vyhledávání informací a kvalitní knihovní fond včetně populárně-naučné literatury, map a atlasů. Přístup je bezbariérový a kombinace tradičního knihovního fondu (knížky, časopisy) a elektronických materiálů je doplněna o dostupnost technologií (notebooky, chromebooky, tablety) a přístup k internetu a informačním elektronickým zdrojům, například databázím či online knihovnám. Prostředí je příjemné, pohodlné, vzdušné, prostorné a světlé.

7.2 Prostor pro družinu

Tento prostor je určen pro žáky 1. stupně (do 3. třídy, případně někteří žáci ze 4. třídy). Prostor umožňuje sezení i povalování na zemi, má bezbariérový přístup a umožňuje i využití vnějších prostor. Pro družinu se využívají kmenové třídy a společný prostor (herna) pro všechny.

7.3 Školní klub

Školní klub je určen pro žáky 5. tříd. Klub je vybaven interaktivní tabulí, knihami, dostatkem kreativního náčiní pro vyrábění, společenskými a sportovními hrami. Prostory školního klubu jsou oddělené od učeben, zahrnují zájmové chovy, variabilní nábytek, herní zóny, výtvarný koutek, deskové hry a pomůcky pro tvořivou činnost. Klub má „kavárenský“ styl a bezbariérový přístup.

8. Prostory pro vedení a organizaci klinické školy

8.1 Kanceláře pro vedení školy

Jedná se celkem o **šest prostor**, určených pro ředitele, tři zástupce pro jednotlivé stupně a dva zástupce pro výzkum a praxi.

8.2 Kancelář pro vedoucího školní jídelny

8.3 Kanceláře pro ekonomického pracovníka

8.4 Prostory (kancelář) pro školníka

8.5 Dílna pro školníka

8.6 Sklad nábytku

8.7 Sklad školních pomůcek a učebnic

Jedná se o jednotlivé prostory určené k uskladnění potřebného vybavení a učebních materiálů.

8.8 Školní jídelna

Školní jídelna by měla pojmut 600 žáků. Z jídelny se dováží jídlo pro mateřskou školu do přípravy. Součástí jsou kuchyně a sklady potravin podle hygienických předpisů.

8.9 Přípravna pro MŠ

Je jedna a slouží k přípravě jídel pro žáky mateřské školy, včetně převozu jídla z jídelny do přípravy a následně do tříd MŠ.

8.10 Sklady pro uklízečky

8.11 Zázemí pro nepedagogický materiál

Zázemí pro nepedagogické pracovníky pro uložení materiálu pro výkon jejich práce.

9. Setkávání komunity

Prostory pro kulturní a společenské aktivity zahrnují aulu a venkovní divadlo, které slouží pro kulturní akce, setkávání a prezentace.

9.1 Aula

Aula vybavena ozvučením, promítacím (audiovizuálním) systémem a možností regulace osvětlení. Disponuje pódium, flexibilním nábytkem s modifikovatelným uspořádáním, klavírem, lavicemi a křesly, která lze případně pronajmout divadlu. Aula pojme cca 200 osob a součástí je také šatna.

9.2 Venkovní divadlo

Divadlo nabízí obdobné vybavení jako vnitřní aula s možností propojení audiovizuální techniky. Jde o amfiteátr s lavicemi ve stupních na kopci pro 600 osob, jednoduché a účelné pro venkovní kulturní akce.

10. Inkluze prostory

Pro podporu inkluzivního vzdělávání jsou v budově vyčleněny speciální prostory. **Kouty pro diferenciaci** slouží pro práci žáků a asistentů přímo ve třídách nebo mimo ně, s možností propojení s jinými vhodnými prostory; vybavené jsou pohovkou a variabilním umístěním stolku podle potřeby. **Bezbariérovost** je zajištěna v celé budově – nájezdové rampy, výtahy, široké dveře, přizpůsobené toalety s madly a dostatečným prostorem pro vozíčkáře. Viditelné barevné označení překážek, vodící linie, piktogramy místo nápisů a texty v jednoduchém jazyce a bezpatkovým písmem zajišťují orientaci pro všechny žáky. Kompenzační pomůcky, jako jsou např. antistresové hračky, jsou dostupné podle potřeb žáků. Prostory pro asistenty mohou být částečně sdílené, ale zároveň vybavené pro individuální péči o žáky se specifickými potřebami – 1. stupeň ve sborovnách, 2. stupeň v kabinetech.

10.1 Poradenské a intervenční místnosti

Prostory pro intervenční a poradenskou činnost musí poskytovat klidné, důvěrné a samostatné prostředí. Jsou zde oddělené místnosti pro individuální práci, například diagnostiku, intervenci či rozhovory, a zároveň dostatečně velký prostor pro skupinová setkání, jako jsou třídní intervence, komise, případové porady či supervize.

10.1.1 Větší místnost pro skupinová setkání

Tento prostor slouží pro třídní intervence, případové porady, komise či supervize. Místnost by měla být dostatečně prostorná, flexibilně vybavená pro sezení v kruhu i v menších skupinách. Akustické oddělení od výuky je klíčové, aby byla zajištěna koncentrace a důvěrnost. Atmosféru spolupráce podpoří příjemné osvětlení, možnost větrání a jednoduchý design.

10.1.2 Pracovny pro specifické profese

Každá z těchto místností je určena pro specifickou profesi:

- Psycholog
- Speciální pedagog
- Sociální pedagog

Prostory by měly být propojené (např. sdílenou chodbičkou nebo čekárnou), avšak ne vzájemně průchozí, aby byla zachována důvěrnost a samostatnost práce. Příchod do těchto prostor by měl být dobře přístupný zvenčí (ideálně samostatný vchod), aby rodiče mohli přicházet bez nutnosti procházet celou školou.

Vybavení těchto místností by mělo zajišťovat soukromí a diskrétnost. Tzn., že místnosti musí zajišťovat intimitu pro důvěrné rozhovory, např. prostřednictvím závěsů, posuvných stěn, zvukové izolace, nerušivého osvětlení (např. stojací lampy místo zářivek), tlumených barev a textilií, které navozují pocit bezpečí.

Vybavení prostor nábytkem musí být komfortní, tj. pohodlná křesla a malý stůl, koberec, popř. podlahové polstrování, obrazy nebo dekorační prvky ladící s atmosférou důvěry (nikoliv sterilní kancelář); vybavení však musí být vhodné i pro rodičovské konzultace.

V poradenských a intervenčních místnostech musí být úložné prostory pro deponii diagnostických a terapeutických pomůcek, jako jsou testové sady – např. dotazníky, psychodiagnostické testy, screeningové nástroje, terapeutické hračky – figurky, terapeutické kartičky, pracovní listy a metodiky dle zaměření odborníka a v neposlední řadě záznamová technika – diktafon, projektor, počítač a tiskárna.

Zdroje:

Odpovědi odborných pracovníků kateder ve strukturovaném elektronickém formuláři. PedF UK.

Heliosschule, Kolín nad Rýnem (<https://heliosschule.de/sekundarstufe/>)

- Nový školní kampus se zasazeným sportovištěm a otevřenou veřejnou plochou, kde se venkovní aktivity prolínají s komunitními funkcemi (např. „schulforum“).
- Důraz na **interakci s městským prostředím**, bez bariér mezi školou a veřejností.

Laborschule Bielefeld (<https://laborschule-bielefeld.de/de/home>)

- Ukázky **přírozně koncipovaných venkovních prostor**, s využitím stromů, úkrytů a přírodních materiálů, podporujícími volnou hru a učení v přírodě.
- Příklady **senzačních klidových nebo vyučovacích zón pod širým nebem**, které napomáhají k různé délce pobytu venku a spontánnímu zapojení žáků.

Případové studie:

- **A Case Study in Outdoor Design: Berlin Playgrounds** – analýza devíti berlínských hřišť se zaměřením na témata jako různost povrchů, stín, bezpečnost a přírodní prvky, které významně podporují kreativitu i rizikové hraní.
- **Architectural typologies of school outdoor spaces** – studie popisující typy přechodových prostor (přisazené, zapuštěné, uzavřené) mezi budovou a exteriérem, která nabízí architektonické principy pro smysluplné využití venkovních.
- **Schoolyard Design by Playground@Landscape** – dlouhodobé příklady z Německa a Rakouska, které ukazují přechod od betonových dvorů k živým, přírodním exteriérům podporujícím různé typy her a pohybu.

Vědecké přehledy:

- **Biophilic design in middle school outdoor spaces** – studie ukazuje, že přírodní prostředí ve školních exteriérech snižuje úzkost, podporuje fyzický pohyb a sociální interakce.
- **Comparison of quality and risky play opportunities** – srovnání zelených hřišť a běžných hřišť, kde přírodní prostředí nabízí větší škálu rozvíjejících pohybových aktivit a dovedností.
- **Developing outdoor campus space for teaching and learning** – metastudie z univerzit ukazuje, jak mohou být venkovní zóny navrženy jako učebny pod širým nebem podporující různé způsoby učení.

- **Systematic review: Effect of school design on wellbeing** – přehledný přehled faktů, že řešení jako klimaticky komfortní exteriéry a prostory s přirozeným světlem mají významný dopad na pohodu uživatelů.

Architektonické přístupy a standardy:

- **Design Guidelines for Educational Outdoor Spaces** – konkrétní metodiky pro navrhování, údržbu a bezpečnost venkovních učicích se prostor (v angličtině).
- **German Playgrounds: A Haven of Safety, Fun, and Learning** – odborný komentář chválící inovativní německé přístupy k zábavnému a zároveň bezpečnému designu hřišť.
- **Courtyards of Learning** – ideje pro venkovní školní prostranství jako přechod mezi školou a městem a nástroje pro participativní projektování.
- **Biophilic design (principy)** – koncepty, jak navrhovat prostředí propojená s přírodou, které přinášejí psychické i fyzické benefity dle Wells Building Standard a Living Building Challenge.